A szociális gazdaság, mint térségi erőforrás

A szociális gazdaság fejlesztésének támogatása projektelem a TOP_PLUSZ-3.1.1-21-VS1-2022-00001 számú, „Vas vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési Paktum” című projekt keretében valósul meg. A projektelem célja a termék- és szolgáltatásfejlesztés, a piacra jutás segítése, a piaci és állami szereplők, valamint a szociális vállalkozások közti partnerségek fejlesztése. A projektelemben tervezett tevékenységek célcsoportja alapvetően a szociális gazdaság- és társadalmi vállalkozás projektek megvalósításában potenciálisan érintett civil- és nonprofit szervezetek (egyesület, alapítvány, nonprofit vállalkozás, szociális szövetkezet, önkormányzat, intézmény stb.), amelyek társadalmi céljaik elérése érdekében vállalkozási tevékenységet is folytatnak. Célcsoportnak tekintjük a piaci (for-profit) szektor azon kulcsszereplőit is, amelyek jó példával járnak elöl a társadalmi felelősség- és szerepvállalás vonatkozásában, illetve ilyen célok kitűzését tervezik, és mintaként szolgálnak az új belépők számára is. A szociális gazdaság programokba bevonható hátrányos helyzetű potenciális munkavállalók a projektmegvalósítás harmadik kiemelt célcsoportja. Ők olyan magánszemélyek, akik a projekt tevékenységein, szolgáltatásain keresztül kapnak impulzusokat, tudásbázist és ezáltal lehetőséget az egyéni egzisztencia ilyen módon történő biztosításához.

A szociális gazdaság filozófiájában az empatikus fejlődés és a lokalitás áll a középpontban. A gazdaságépítés ezen területe integratív megközelítést igényel, ami egyáltalán nem idegen a gazdaság szereplőitől. A megszokott, az eddigi gazdaságfejlesztési elvektől azonban mégis új megközelítést és gyakorlatot jelent. Miért? Mert az eddigi racionalitások mellé behozza az érzelmi alapú, a differenciált, a sok esetben személyre szabott gondolkodást is. A cselekvés fókusza úgy változik, hogy a gazdasági folyamatok szervezése közben nagyobb figyelem irányul a társadalmi szükségletekre, a fenntartható életvezetésre és ez által a társadalmi igények és szükségletek teljesebb kielégítésére. A szociális gazdaság nem idealizmus, hanem a létezés realitása, a termelési tényezők használatának, az eredmények felosztásának újszerű megközelítése és gyakorlata. Az, hogy mindez nem magától értetődő, mi sem bizonyítja jobban, minthogy a fogalom beépülése a gazdasági folyamatokba időben nem nagy múltra tekint vissza. Napjainkra azonban ösztönösen és tudatosan is kialakult egy olyan eljárás, amelyet azzal a fogalommal írunk le, hogy szociális gazdaság. Megérett az idő, hogy az elmúlt néhány évtized vegyes tapasztalatait felhasználva, valamint jelen korunk társadalmi igényeit, várakozásait is figyelembe véve újrapozícionáljuk a szociális gazdaság hozzáadott értékét Vas vármegyében. A jó gyakorlatokat meg kell erősíteni, ismertté kell tenni. A tervezés és vezetés különböző szintjein új megközelítéseket kell elsajátítani és alkalmazni, új szokásokat kell bevezetni. A szociális gazdaság a józan ész és a szív szimbiózisa. Ez nem a kettő versenyéről, hanem elsősorban ezek szinergiájáról szól. A cselekvés nem az első kiszorításáról, hanem a második gazdasági folyamatokban játszott szerepének beemeléséről szól. Ebből kifolyólag nem bezárkózást, hanem nyitást, összekapcsolódást jelent minden érintett irányába.

Lehet-e a szociális megközelítés gazdaságszervező elem? És ha nem, miért igen? A most induló projektelem ilyen alapkérdésekre is keresi a választ. A következő másfél évben a szociális gazdaság Vas vármegyei fejlesztésével foglalkozva kívánunk egy reális cselekvési programot megalkotni és a gazdaság különböző területeivel foglalkozók rendelkezésére bocsátani. A projekt erőforrásainak hasznosításával hozzá kívánunk járulni, hogy Vas vármegye a szociális

gazdaság országosan is ismert és elismert szereplője legyen. Ezen jövőkép mellett átfogó célunk a szociális gazdaság háttérfeltételeinek fejlesztése, a vármegyén belüli térségközi, foglalkoztatási egyenlőtlenségek csökkentése, a szociális gazdaság eltartóképességének növelése a helyi gazdaság és a helyi társadalom összekapcsolásának erősítésével. A projektelem jó lehetőséget kínál a szociális gazdaság menedzsment funkcióinak fejlesztésére, a kulcsszereplők gazdaság- és társadalomszervező erejének fokozására, a szociális gazdaság erősítését szolgáló kompetenciák fejlesztésére, a szociális gazdaság erőforrás-használatának vármegyei szintű összehangolására, összességében pedig a vármegyei helyi gazdaság térnyerésének támogatására. Ezen célok eléréséhez szükségünk van a szociális gazdaság vármegyei helyzetének részletes feltárására, a meglévő tudáshalmaz bővítésére, szemléletformáló és tudásátadó események megrendezésére, szervezeti és egyéni fejlesztési programok, projektek kidolgozására, a jó gyakorlatok terjesztésére, a gazdasági partnerség erősítésére, a hátrányos helyzetű csoportok, települések célirányos helyzetbehozására, kompetenciafejlesztésre, a partnerség kialakításának erősítésére horizontális és vertikális szinten egyaránt. Az egyes projekttevékenységek megvalósítása során nem mondhatunk le az eredmények ismertté és közkinccsé tételéről sem.

A projektelem szakmai tevékenységeinek elvégzése során arra törekszünk, hogy – a vármegyei szintű foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési stratégiában kijelölt célok és tevékenységek mentén – az egyes beavatkozások járuljanak hozzá az önkormányzati-civil-for profit partnerségek erősítéséhez.

Bízunk abban, hogy a szociális gazdaság Vas vármegyei erősítésével a következő időszakban olyan horizontális területek irányába is figyelmet tudunk kiváltani, mint a fenntartható gazdaság, a fenntartható foglalkoztatás, a kulturális identitás, az ökológiai sokszínűség, a térségi és térségközi integrációk, a vertikális és horizontális együttműködések, továbbá a gazdasági innováció és kreativitás. Úgy véljük, hogy a szociális gazdaság egy jól körülírható erőforrás és egy mérhető társadalmi felhajtóerő valamennyi szereplő és érintett részére. Reméljük, hogy az érintettek és érdekeltek részéről sokan fognak és tudnak majd bekapcsolódni a projektelem tevékenységeibe, fejlesztési programjaiba, szervezetfejlesztési szolgáltatásaiba, és kedvezményezettként – a helyi gazdaság és a helyi társadalom szövetének közösségi erősítésében – aktív szereplővé válnak.